

Orijinal Dil: İngilizce

30. OTURUM
Strazburg, 22-24 Mart 2016

CG30(2016)09-prov
12 Şubat 2016

Slovak Cumhuriyetinde yerel ve bölgesel demokrasi

İzleme Komitesi

Raportörler¹ : Artur TORRES PEREIRA, Portekiz (L, EPP/CCE)
Leen VERBEEK, Hollanda (R, SOC)

Tavsiye kararı taslağı (oya sunulmak üzere).....2

Özet

Bu rapor Kongre tarafından Slovak Cumhuriyeti'nde yerel ve bölgesel demokrasiyle ilgili olarak 2001 ve 2006 yıllarında kabul edilmiş iki raporu takiben hazırlanmıştır. Esas olarak 2006'daki son rapora kıyasla, bu ülkenin Avrupa Konseyi'ne katılım sırasında Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nda kabul etmemiş olduğu maddeleri daha sonra kabulünden kaynaklanan bir iyileşme gözlemlenmiştir. Dolayısıyla bugün Şart'ın bütün maddeleri Slovakya'nın her yerinde geçerlidir. Delegasyon yerinden yönetim açısından gösterilen gayretleri memnurlukla not etmiştir. Raportörler aynı zamanda merkezi hükümetle bölgesel yönetim kademesi arasındaki iletişimi iyileştiren ve sekiz bölge temsilcisinden oluşan derneğin tescil edilmesini de memnurlukla karşılamışlardır. Ancak bu iletişim hala çok sınırlı olup, yerel ve bölgesel düzeyler arası iletişimi iyileştirmeden sorumluluklar düzeyinde sıklıkla örtüşmeler meydana gelmektedir. Başkent Bratislava'da, kentin başkent statüsünün belediye başkanına ilçeler üzerinde karar önceliği vermemesi nedeniyle karar alma sürecinde sıkıntılar olduğu da gözlemlenmiştir. Raportörler bazı belediyelerde yatırım projelerine yetersiz fon sağlandığını da gözlemlemiş ve yerel seçimlerde katılım oranının düşüklüğü konusunda kaygılarını belirtmişlerdir.

Bu nedenle Slovak yetkililerine sorumlulukların örtüşmesini önlemek, bölgesel ve yerel yönetim kademeleri arasındaki işbirliğini daha etkin hale getirmek ve Bratislava kentine başkent veya büyükşehir olarak özel bir statü vererek belediye başkanının karar verme sürecini iyileştirmek için erklerin dağılımına ilişkin mevzuata (Madde 4, Fıkra 2) açıklık getirmesi tavsiye olunmaktadır. Mali konulara gelince, raportörler parasal fonların yerel ve bölgesel yönetimlere tahsis sisteminin (Madde 9) gözden geçirilmesini, bu arada bütçelerin rasyonelleştirilmesi için belirli idarelerin birleştirilmesini önermektedirler.

¹ L: Yerel Yönetimler Meclisi / R: Bölgeler Meclisi
EPP/CCE: Kongre'deki Avrupa Halk Partisi Grubu
SOC: Sosyalist Grup
ILDG: Bağımsız Liberal ve Demokratik Grup
ECR: Avrupa Muhafazakarları ve Reformcuları Grubu
NR: Kongre'de siyasi bir gruba dahil olmayan üyeler

TAVSİYE KARARI TASLAĞI²

1. Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimleri Kongresi aşağıdaki hususlara atıfta bulunur:

a. Kongre'nin amaçlarından birinin, 'yerel ve bölgesel demokrasinin yaygınlaştırılması amacıyla Bakanlar Komitesine teklifler sunmak' olduğu belirtilen, Tüzüğe İlişkin [CM/Res\(2011\)2](#) sayılı Kongre ile ilgili Karar, Madde 2, fıkra1.b;

b. "Kongre düzenli olarak her ülke için tüm üye ülkelerde ve Avrupa Konseyi'ne katılma başvurusunda bulunan ülkelerde, yerel ve bölgesel demokrasiyle ilgili duruma ilişkin rapor hazırlar ve özellikle de Avrupa Yerel Özyönetim Bildirgesi'nde yer alan ilkelerin uygulanmasını temin eder" ifadesinin yer aldığı, Tüzüğe İlişkin [CM/Res\(2011\)2](#) sayılı Kongre ile ilgili Karar, Madde 2. Fıkra 3;

c. Avrupa Konseyi'ne üye ülkelerin Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nı kabul etmeleri sonucunda üstlendikleri yükümlülükler ve taahhütlerin izlenmesine yönelik usullere ilişkin 307 (2010) REV2 sayılı Karar;

d. Slovakya'da yerel ve bölgesel demokrasiye ilişkin 109 (2001) sayılı Karar, 88 (2001) sayılı Tavsiye Kararı ve Slovak Cumhuriyeti'nde bölgesel demokrasiye ilişkin 204(2006) sayılı Tavsiye Kararı.

e. Slovak Cumhuriyetinde yerel ve bölgesel demokrasiye ilişkin olarak ekte verilen açıklayıcı not.

2. Kongre aşağıdakileri not eder:

a. O zamanki adı Slovakya olan Slovak Cumhuriyeti Avrupa Konseyine 30 Mayıs 1949'da katılmıştır. Slovak Cumhuriyeti Avrupa Yerel Özyönetim Bildirgesini (ETS no. 122, bundan böyle "Bildirge" olarak geçecektir) 23 Şubat 1999'da imzalamış ve 1 Şubat 2000'de parlamentosundan geçirerek kabul etmiştir;

b. Slovak Anayasasının IV. bölümünde yerel ve bölgesel özyönetim ilkesi kabul edilmiştir;

c. Slovak Cumhuriyeti aynı zamanda Bölgesel Yönetim Toplulukları veya Yönetimleri arasında Sınır Ötesi İşbirliğine dair Avrupa Çerçeve Sözleşmesi'ne (ETS No.106) taraf olup, sözleşmeyi 1 Şubat 2000 yılında kabul etmiştir. Slovak Cumhuriyeti aynı gün sözleşmeye Ek Protokol'ü de (ETS 159) kabul etmiştir. Son olarak da Slovak Cumhuriyeti aynı sözleşmeye Ek 2 No.lu Protokol'ü 31 Ekim 2000 tarihinde imzalamıştır. Ancak Slovak Cumhuriyeti aynı sözleşmenin 3 No.lu protokolü ile (CETS No. 206), Yabancıların Kamu Yaşamına Katılmasına dair Sözleşmeyi (ETS No.144), Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın yerel yönetimin çalışmalarında yer alma hakkına ilişkin Ek Protokol'ünü (CETS No. 207) de imzalamamıştır.

2 P12 Şubat 2016'da İzleme Komitesince onaylanan tavsiye kararı ön taslağı.

Komite üyeleri:

P. Receveur (Başkan), T. Akyurek (yede: F. Genk Unay), M. Angelopoulos, L. Ansala, Z. Antic, S. Batson (yede: L. Gillham), V. Belikov, J-M. Belliard (yede: J-C. Frécon), M. Bepalova, P. Billi, A. Bogdanovic, E. Bohlin (yede: H. Hammar), Z. Broz, A. Buchmann, X. Cadoret, S. Chernov, L. Ciriani, M. Cools, J. Costa, J. Dillon, R. Dodd, G. Doganoglu, J. Folling, M. Gauci, S. Guckian (yede: D. Geoghegan), M. Guegan, I. Hanzek, S. Harutyunyan (yede: L. Avetyan), E. Harvey, B. Hirs (yede: M. Hollinger), J. Hlinka, A. Ibrahimov, G. Illes, D. Jikia, H. B. Johansen, M. Juhkami, K. Kaiser (yede: L. Foerster), C. Kalogirou (yede: P. Filippou), L. Kovacs (yede: A. Magyar), L. Kroon (yede: H. Bergmann), C. Lammerskitten, F. Lec, J-P. Liouville, A. Lubawinski, T. Margaryan (yede: E. Yeritsyan), D. Milovanovic, V. Mitrofanovas, M. Monesi, D. Narmania, S. Paunovic, Z. Pava (yede: M. Horvath), H. Pihlajasaari, G. Pinto, A. Pruszkowski, R. Rautava, J. Rocklind, N. Romanova, R. Schafer, L. Sfirloaga, D. Shakespeare, I. Shubin, V. Shumada (yede: V. Oluyko), S. Siukaeva, A-M. Sotiriadou, P. Thornton, A. Torres Pereira, M. M. T. Turel, A. Ugues, K. Van Overmeire, V. Varnavskiy (yede: A. Borisov), L. Verbeek, B. Voehringer, J. Wienen, D. Wrobel, S. Yerolatsites (yede: A-M. Kremmou).

Dikkat: oylamaya katılan üyelerin adları italik harflerle yazılmıştır.

Komite sekreteri: S. Poirel

d. İzleme Komitesi Şart ışığında Slovak Cumhuriyeti'ndeki yerel ve bölgesel özyönetimle ilgili durumu incelemeye karar vermiştir. İzleme Komitesi Slovakya Cumhuriyeti için yerel ve bölgesel demokrasi raportörleri olan Bay Artur TORRES PEREIRA (Portekiz, L, EPP/CCE) ve Bay Leen VEERBEK'i (Hollanda, SOC) Slovakya'da yerel ve bölgesel demokrasiyle ilgili bir rapor hazırlayarak Kongre'ye sunmakla görevlendirmiştir³.

e. İzleme ziyareti 7-9 Aralık 2015 tarihlerinde yapılmıştır. Ziyaret esnasında Kongre delegasyonu özellikle bakanlıklardan olmak üzere merkezi yönetimden üst düzey yetkililerle, Bratislava Özyönetim Bölgesi başkanıyla, çeşitli belediye başkanlarıyla, Kongre'nin Slovak delegasyonu üyeleriyle, ulusal meclis üyeleriyle, belediyeler ve bölgeler birliği temsilcileriyle, Denetim Dairesi'yle ve Ombudsman ile çeşitli görüşmeler yapmıştır. Ziyaretin ayrıntılı programı ekte yer almaktadır.

f. Delegasyon Slovak Cumhuriyeti'nin Avrupa Konseyi nezdindeki Daimi Temsilciliği'ne ve ziyaret esnasında görüşülen tüm şahıslara, gösterdikleri kolaylık ve sağladıkları bilgiler için teşekkür eder. Delegasyon aynı zamanda Kongre'nin Slovak delegasyonuna ve yerel ve bölgesel yönetimlerin ulusal derneklerine de organizasyon ve ziyaretin sorunsuz geçmesine katkılarından dolayı teşekkür eder.

3. Kongre aşağıdaki hususları memnurlukla not etmiştir:

a. Slovak Cumhuriyeti'nde yerel ve bölgesel demokrasinin genelde olumlu bir durumda oluşu;

b. Kongre'nin 2006'daki son ziyaretinden sonra Madde 1, Madde 3 Fıkra 1, Madde 4 Fıkra 3 ve 5, Madde 6 Fıkra 2, Madde 9 Fıkra 1, 5, 6 ve 7 ve Madde 10 Fıkra 2 ve 3'ün 2007'de kabulü ve Slovak Cumhuriyeti'nin bütün toprakları üzerinde uygulanır hale gelmesi;

c. Slovak makamlarının yerinden yönetimi teşvik etmek için bölgesel ve yerel olmak üzere iki ulus-altı yönetim kademesi oluşturması ve temel yetkileri yerel yönetimlere devrederek Slovak Cumhuriyeti'nin yerinden yönetilen bir cumhuriyet olmasını sağlaması;

d. 2006 yılında, örgütlenme özgürlüğünü ve merkezi yönetimle diyalogu yaygınlaştıran ve sekiz bölgeden temsilcileri içeren derneğin tescil edilmesi;

e. sınır ötesi işbirliği de dahil olmak üzere yerel yönetimler arasında aktif işbirliği yapılması.

4. Kongre aşağıdaki konularda kaygılarını ifade etmiştir:

a. her ikisi de birbirinden bağımsız bir biçimde merkezi yönetime bağlı olan bölgesel ve yerel yönetim kademeleri arasında mevcut sistemdeki iletişim ve işbirliğinin zayıflığı ve bunun da sıklıkla sorumlulukların örtüşmesine neden olması;

b. özellikle kamu hizmetleri ve altyapı alanlarında yatırım maliyetlerinin zayıf finansmanı sonucunda bazı yerel yönetimlerin mali zorluk içinde olmaları;

c. yerel ve bölgesel seçimlerdeki çok düşük katılım oranları;

d. Başkent Bratislava'nın şehir düzeyinde birleşik karar alma sürecini önleyen mevcut statüsü.

5. Kongre yukarıdaki sayılan hususlar ışığında, Bakanlar Komitesi'ni Slovak makamlarından aşağıdakileri yerine getirmesi çağrısında bulunmaya davet eder:

a. sorumlulukların örtüşmesini önlemek üzere bölgesel ve yerel yönetim kademelerinin münhasıran kendilerine ait yetkinlik alanlarını açık bir biçimde belirleyecek mevzuatın hazırlanması ve bu mevzuatın söz konusu yetkileri (bular açık bir biçimde kendilerine atfedilmediği ve bunun yasalarca

3 Kendilerine Bağımsız Uzmanlar Grubunun uzman danışmanı ve Başkanı Prof. Dr. Angel Molina Moreno ve Kongre İzleme Komitesinin Sekreteryası yardımcı olmuşlardır.

açıkça yasaklanmadığı durumlarda) yerel yönetimlerin inisiyatif almasını mümkün kılacak şekilde ayrıntılandırılması (Madde 4, Fıkra 2);

b. özellikle kırsal bölgelerde bu yerel yönetimlerin birleşmesini teşvik ederek, örneğin yerel yönetimler olarak daha güçlenmelerini sağlamak üzere, küçük belediyelerin yasal, mevzuata ilişkin ve idari yapısının sadeleştirilmesi;

c. Ulusal Denetim Bürosu'nun yerel yönetimler mali durum raporunun 2015 yılı sonuçlarının tümüyle uygulanması, yerel yönetimlerin özellikle kapsamlı bir yatırım programı uygulamalarını sağlamak üzere ve daha adil bir gelir eşitleme sistemi oluşturulması maksadıyla, vergi dağıtım sisteminin, yerel yönetimlerin mali gayretlerinden ziyade ihtiyaç kriteri esas alınarak yeniden oluşturulması (Madde 9, Fıkra 5 ve 2);

d. bölgesel yönetim faaliyetlerinin karşılaştığı güçlüklerle başa çıkmak maksadıyla, bölgesel kademede sivil memurları eğiterek yerel ve bölgesel yönetimlerin teknik kapasitesinin ve yönetim becerilerinin güçlendirilmesi (Madde 6, Fıkra 2);

e. şehrin tümünü etkileyen genel sorunlarla ve politikalarla ilgili olarak daha etkili ve uygun bir karar alma sistemi oluşturulması için, Bratislava'ya tam ve operasyonel bir başkent veya özyönetimle yönetilen bölge statüsü verilmesi ve mevcut ilçe yapısının yeniden düzenlenmesi;

f. ulusal yasalar Slovak Anayasası'nın IV. bölümünde yer alan hükümlerden birini ihlal ettiğinde, anayasaya aykırılık temelinde özel bir temyiz usulünü yürürlüğe koymak ve alternatif bir hukuk yolu sağlamak üzere Hakların Savunucusu kurumunun bölgesel bürolarını açmak (Madde 11) suretiyle bölgesel ve yerel yönetimlere hukuk yollarına daha geniş bir erişim sağlamak;

g. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın yerel yönetimin faaliyetlerine katılma hakkına dair Ek Protokolü'nü (CETS No. 207) yakın bir gelecekte imzalayıp kabul etmek.

6. Kongre, Bakanlar Komitesi'ni, Slovak Cumhuriyeti'ndeki yerel ve bölgesel demokrasiyle ilgili bu tavsiye kararını ve ekteki açıklayıcı notu bu üye devletle ilgili faaliyetlerinde göz önüne almaya davet eder.